

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Kommunereform

Departementsråd Eivind Dale

Stortinget: - Sett i gang!

- ” Fleirtalet understreker at det er viktig at alle kommunar gjennomfører lokale prosessar knytt til kommunereforma og melder tilbake innan fristen
- ” Fylkesmennene må fylgje opp dei kommunane som ikkje på eige initiativ tar nødvendig lokalt leiarskap
- ” Fleirtalet vil understreke at det er eit utredningsansvar for alle kommunane

GJENVINNER PÅ MODERNE ANLEGG
Med et røyt og moderne anlegg kan administrerende direktør Øyvind Breivik gjenvinne halvparten av søpa fra 170000 tanbygget på Østlandet. **SEIDE**

HØYLANDET BEST IGJEN
Godt samarbeid mellom politikere, administrasjon og ansatte er én av grunnene til at Høylandet igjen topper Kommunebarometeret, tror ordfører Hege Nordheim-Viken (Sp). **SEIDE**

Følg vår dekning av løser-konflikten på Kommunal-Rapport.no

Kommunal Rapport

26. juli 2014

Ukehengsl av parter og organisasjoner

Kommunestruktur

Halvparten i gang med reformen

◆ 199 kommuner har startet arbeidet med å utrede kommunesammenslåing, viser Kommunal Rapports **REFORMKART**.
◆ Nå inviterer kommunalminister Jan Tore Sanner alle kommunene til å utrede.

SEIDE 10

Kommunebarometeret 2014

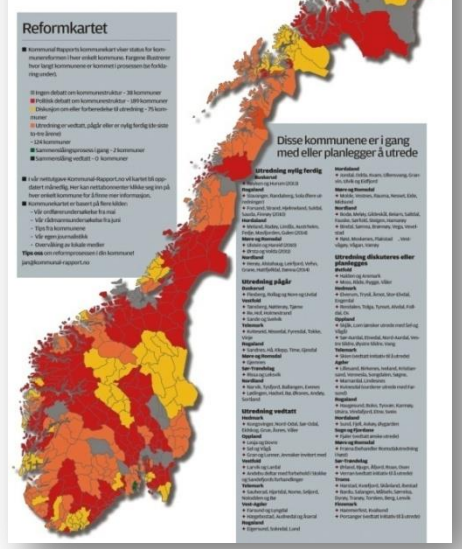
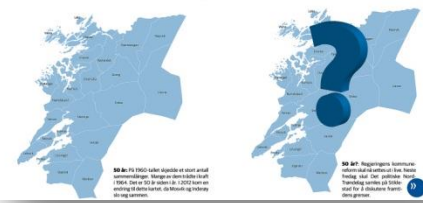
De endelige resultatene er nå tilgjengelige!

Over 100 nøkkeltall
13 kategorier
Rangering og karakter i alle sektorer
Analyse av hvor kommunen skiller seg ut
Nasjonalt analyse

Bestill på e-post hos Wevold & Bekke, næringsrådgivere og rapportlønner Analytiker, er basert på Kommunal Rapports journalistiske arbeid knyttet til Kommunebarometeret. **Pris: fra kr 1.900,-**

Kommunal Rapport

Nå skal kartet for de neste 50 årene tegnes

Nyheter

● **Reform.** Kommunalminister Jan Tore Sanner (H) vil ha storstilt kommunesammenslåinger.

Ja sier nordtrønderne Sanner-lig ja

Nordtrønderne som vil slå sammen sin egen kommune med naboe er nå i klart flertall. Dermed har folket smudd.

Når 48,6 prosent sier ja til å slå sammen egen kommune, er det ikke bare markant flere enn dem som er imot. For regjeringspartiene, som tross mot for kommunereform, er tallene også en solid forbedring fra den lignende målingen Trønder-Avisa gjennomførte i august 2013.

Det sier kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner (H) seg fornøyd med.

«Det er veldig positivt, og en viktig tilbakemelding fra velgerne i Nord-Trøndelag. Jeg tror mange tenker som Kolbjørn Amlund, nemlig at det er viktigere å opprettholde sterke grenser enn særlige kommuner, sier Sanner.

Gir ordførere avren

Han er imidlertid forsiktig med å hovere over resultatet, og gir heller avren til nordtrønderiske politikere.

«Er dette en dem på hvordan regjeringen har solgt inn reformen?»

«Det er en hyggelig tilbakemelding til ordførere som viser lederskap lokalt, sier Sanner.

Mens det ifølge målingen Sentio har gjort for Trønder-Avisa altså er 48,6 prosent som sier ja til sammenslåing av egen kommune i dag, var tallet 35,9 for ett år siden.

39,9 prosent er mot sammenslåing av egen kommune i dag, mens samme tall var 56,3 prosent for ett år siden.

«Har du opplevd et mye sterkere ja til reformen fra nordtrønderiske politikere?»

«Jeg oppfatter vel at de er positive til prosessen som nå er startet opp. Det er helt naturlig at man i utgangspunktet stiller mange spørsmål, sier statsråden.

Det andre spørsmålet i Trønder-Avisas meningsmåling kan tolkes på noe annet vis, nemlig at folket ikke er enige i at kommunesektoren må gjennom en reform. Mens 41,9 prosent mener er det for mange kommuner i fylket, sier 48,4 at 23 kommuner er «passende antall».

Tror tallene vil svinge

Storpartipolitiske leder Marit Arnstad (bildet) sier hun ikke er overrasket over noen av tallene – heller ikke at et flertall vil slå sammen egen kommune.

«Det har vært et sterkt fokus på ønsket om å slå sammen. Men debatten har vært på et veldig teoretisk plan, og det er sagt svært lite om hvilke kommuner det kan angå, og hvilke oppgaver kommunene skal ha, sier Arnstad.

«Hun peker samtidig på svarene i meningsmålingen hvor hele Nord-Trøndelag utgjør utvalget kan være overrepresentert med folk fra de største kommunene.

«Jeg tror at i en del av de større kommunene i fylket ser man antakelig ikke så mørkt på om de mindre kommunene skal slå seg sammen. I Steinkjer eller Steinkjer er ikke kommunesammenslåing så veldig kontroversiell, tror hun.

Arnstad beskriver det som interessant at det på den ene siden er flertall for å slå sammen med nabokommunen, mens et annet flertall ikke ser noe stort poeng i å redusere antall kommuner.

«Det er på et tidlig stadium. Det har vært et stort fokus på ønsket om å slå sammen fra regjering, fylkesråd og fylkeskommune. Jeg tror nok de tallene vil gå litt opp og med når debatten utvikles, og da får litt mer grep om hvilken struktur og oppgaver som er aktuelle, sier Marit Arnstad.

Grøt med avstemning

I forrige uke sto Arnstad i front

Sivert Rossing

svært rossløst i en TV-debatte

for å si at det er 23 kommuner i Trøndelag som er for mange. Men i en annen TV-debatte i samme uke ble det sagt at det er 48,6 prosent som sier ja til å slå sammen egen kommune med nabokommunen.

Kommunalminister Sanner (H) sier det er greit for ham.

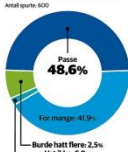
Hvordan kommunene ønske å høre innbyggerne avgjøres lokalt. Noen kommuner har brukt folkekonferanser, andre har brukt folkeavstemninger. Vi utarbeider en innbygger-undersøkelse som vi vil sende ut til kommunene i et bedre beslutningsgrunnlag. Hva de velger, må de avgjøre selv, sier han.

Mens kommunalminister Sanner har sendt flertallet om å slå sammen egen kommune, har forkjempere for et Stor-Trøndelag fortsatt svært langt igjen. 27,8 prosent sier nemlig ja til sammenslåing av fylkene, mens 55,9 sier nei. Tallene er skremmende lik målingen Sentio gjorde for Trønder-Avisa i desember 2013, da 27,0 prosent sa ja, og 55,9 sa nei.

Det var fylkesrådsleder Arne Marit Mevassvik (Ap) som lanserte diskusjonen om sammen-

I dag er det 23 kommuner i N-T. Synes du det er for mange, passe eller burde vi hatt flere kommuner?

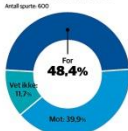
Antall spørte: 600

Trønder-Avisa | Side: Sentio Research Norge AS

Er du for eller mot at din kommune skal slå seg sammen med en/ flere av nabokommunene?

Antall spørte: 600

Trønder-Avisa | Side: Sentio Research Norge AS

... men folket mener Nord-Trøndelag bør bestå som i dag

Marit Arnstad

klart er at å eno og alene peke på folkeavstemning blir en veldig lettvisning, sier Mevassvik.

«Kan dette bli en taksakk for Ap og Høyre i Nord-Trøndelag?»

«Det berger sammen med om

vi klarer å involvere og oppbygge befolkningen om de prosessene som foresår. Man har i liten grad gått i dybden, og det har handlet om å si ja til å utrede sammenslåing eller ikke. Så er det også slikt at de nasjonale prosessene som foresår kan tilsi at vi er nødt til å gjøre noe, enten vi vil eller ikke, sier Mevassvik, med referanse til at Storlaget har blitt regjeringen utrede fylkeskommunens framtid.

Ap og Høyre utgjør sammen med KrP fjertertallsarbeidet i fylkespolitikken i Nord-Trøndelag. De to er også de fremste partiene i diskusjonen om sammenslåing.

«Det blir et skjebevalg neste år, hvor Ap og Høyre tydeligvis har tenkt å slå sammen fylket

med Sar-Trøndelag, og hvor det vil være et alternativt med Senterpartiet.

Slikt splitter imidlertid ikke bare de to nordtrønderiske kampfaktene Senterpartiet og Arbeiderpartiet. Oppsiden til regjeringssamarbeidet er på holdspesker. Mens Høyre lyver for sammenslåing, er nemlig FrP-størst motstander.

«Vi er mot sammenslåing med Sar-Trøndelag, av den enkle grunn at det vil utmære tjenestetilbudet nordtrønderne får fra fylkeskommunen. Det blir mindre penger til skole og vil i Nord-Trøndelag, sier gruppeleder og neste års listepolitiker Ola Morten Teigen (FrP).

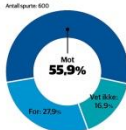
Egentlig vil hun legge ned hele fylkeskommunen.

Sivert Rossing

redaksjonen@n-t.no | TF 0742

Er du for eller mot at trøndelagsfylkene skal slå seg sammen til ett fylke?

Antall spørte: 600

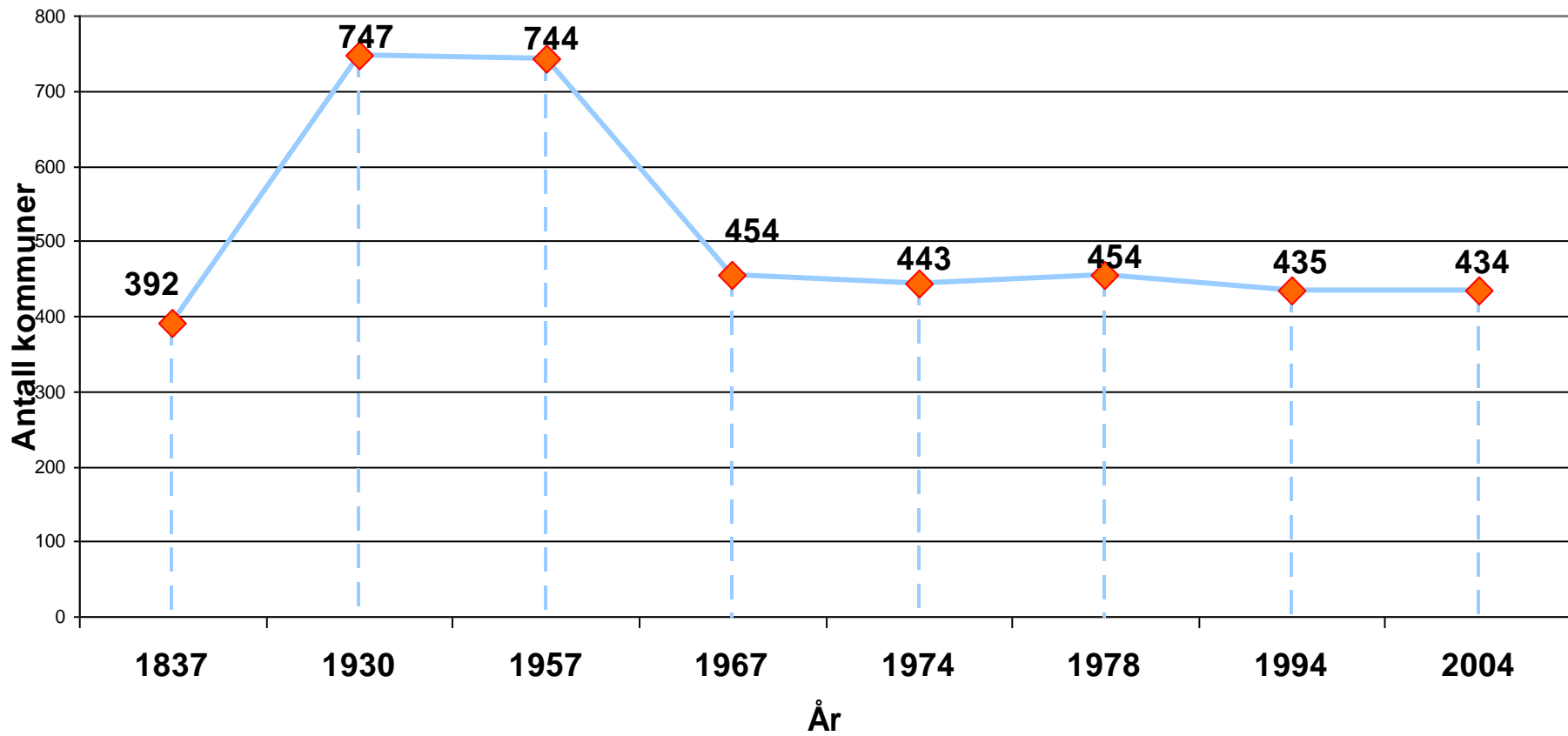

Trønder-Avisa | Side: Sentio Research Norge AS

Reform: Folket gir kommunalminister Jan Tore Sanner (H) ja til å slå sammen deres kommune, selv om man er baklet mot kriteriet til behovet for kommunereform. Her er Sanner på besøk på gården til tidligere stortingsrepresentant Lars Myrnes i Frosta i juni.

Tips oss! Trønder-Avisa, Postboks 2590, 7738 Steinkjer
E-post: redaksjonen@n-t.no • Sentralbord: TF 0742

Dagens situasjon

- 428 generalistkommuner
- Norske kommuner har ansvar for langt flere oppgaver enn mellom- og søreuropeiske kommuner
- Over halvparten av kommunene har under 5000 innbyggere

2014:

Tiårig **grunnskole**, **beredskap** mot forurensing , bosetting av **flyktninger**, **avfallshåndtering** og avløp, kommuneleger, **helsestasjon**, somatiske **sykehjem**, psykisk **utviklingshemmede**, miljøvern, undervisning **barn** i institusjoner, vilt- og **naturforvaltning**, landbrukskontorene, SFO, musikk- og **kulturskoler**, LAR, **psykisk helse**, **fastlegeordning**, forhandlingsansvar for **lærere**, klinisk **veterinærvakt**, lovfestet rett til **barnehageplass**, **krisesentre**, kvalifiseringsprogrammet, nasjonalparkstyrer, beredskapsansvar, samhandlingsreformen, **folkehelseansvar**.

1964:

Skole, skatt, sosial-trygdevesen, vei. Plan og bygg i byene.

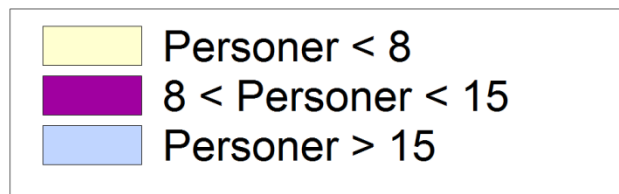
The screenshot shows a website header with navigation links: "Servicetorget", "Lokalpolitikk", "Byen vår", and a search bar "Søk her på Sarpsb...". Below the header, there are several content blocks:

- A large green trash bin icon with a smiling face.
- A "Gratis kompostkurs" (Free composting course) section with a photo of pink flowers.
- A "Tømmekalender" (Emptying calendar) section with a trash bin icon.
- A section titled "Kommunen henter hagesavfall" (The municipality collects garden waste) with a photo of a garden.
- A "Mye brukte tjenester" (Many used services) section with a list: Barnehage, Skole, Bibliotek, Byggesak, and Helse- og omsorgstjenester.
- A "Selvbetjening" (Self-service) section with a list: Permisjon fra skole - søknad, SFO - innmelding, endre, oppsigelse, and Renovasjon - bestille / endre.

Antall personer i arbeidsfør alder per person over 80 år

2020

2040

Hvorfor reform?

- Oppdelte byområder
- Kapasitet og kompetanse
- Lokaldemokrati under press:
 - interkommunalt samarbeid
 - sterk statlig detaljstyring
- Utfordringer for både store og små kommuner

tatt Østfold. Der er fylkesmannen til Moss.

shows boundaries of the municipalities in Norway, and the location of the administrative units. The table shows the official name of each county and municipality, the name of the administrative centre, total land area and the population of the administrative units. The map and the table are valid from 1.1.2006/2007. The County Government is the county administration. This account is for the county of Østfold, where the County Governor is located in Moss.

Fylke
County

Kommune
Municipality

Fylkesadministrasjon
County administration

Kommuneadministrasjon
Municipal administration

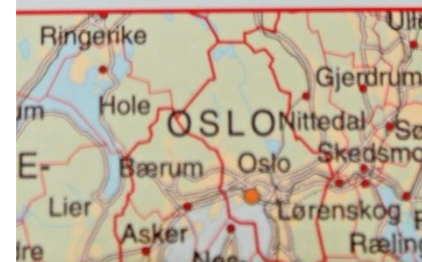
Riksgrense
International boundary

Fylkesgrense
County boundary

Kommunegrense
Municipal boundary

Fergestrekning
Ferry route

Riksvei / Fylkesvei
State road / County road

Kommunereform- mål

- ▶ Gode og likeverdige tjenester
- ▶ Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- ▶ Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- ▶ Styrket lokaldemokrati

Anbefalinger

1. 15 000-20 000 innbyggere for å sikre god løsning av **dagens** oppgaver
2. Struktur som nærmer seg funksjonelle samfunnsutviklingsområder
3. Staten bør redusere detaljstyringen, kommunene bør utvikle ordninger for politisk deltakelse og gode demokratiske arenaer

Er små kommuner best?

- Små kommuner har best tjenestetilbud og mest fornøyde innbyggere...
- ... men små kommuner har også de høyeste inntektene

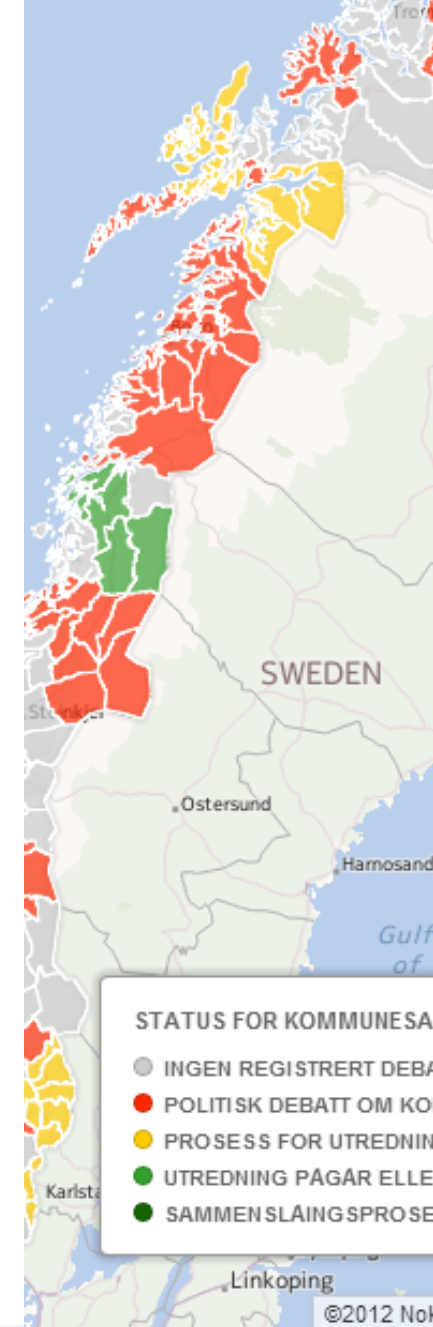
Økonomiske virkemidler i reformperioden

- Engangskostnader
 - 20-65 mill. kroner
- Reformstøtte
 - 5-30 mill. kroner
- Inndelingstilskuddet i reformperioden
- Gjennomgang av inntektssystemet

Øvrige tiltak

- Lånegodkjenning?
- Avvikle samkommunen
- Utrede pålagt interkommunalt samarbeid
- Redusere statlig detaljstyring
- Demokratitiltak

Nye oppgaver, større kommuner

- Forslag til Stortinget våren 2015
- Statlig styring tema i meldingen
- Samlet lovproposisjon om nye oppgaver våren 2017, samtidig med proposisjon om ny kommunestruktur

Stortinget

- Bred enighet om:
 - Reformbehov
 - Mål for reformen
 - Oppstart regionale prosesser H-2014
- I hovedsak enighet om økonomiske virkemidler
- "Tvang"?

“Tvang”?

“Unntak fra dette frivillighetsprinsippet vil likevel kunne være aktuelt i helt spesielle situasjoner der enkeltkommuner ikke må kunne stanse endringer som er hensiktsmessige ut fra regionale hensyn”

AP, H, FrP, KrF, V

Regionalt nivå?

” Flertallet mener det er behov for folkevalgt styring på regionalt nivå i Norge og at dette må være et grunnleggende prinsipp for arbeidet med endringer i kommunestrukturen

AP, KrF, SP, V, SV

Gjennomgang av oppgaver

”Stortinget ber regjeringen om å gjennomgå oppgavene til fylkeskommunene/et regionalt nivå parallelt med arbeidet med å gi flere oppgaver til kommunene. Dette kan gjøres med utgangspunkt i en sammenstilling fra tidligere utredninger. Stortinget imøteser en melding til Stortinget om dette våren 2015”

H, FrP, KrF, V (dok 8:26)

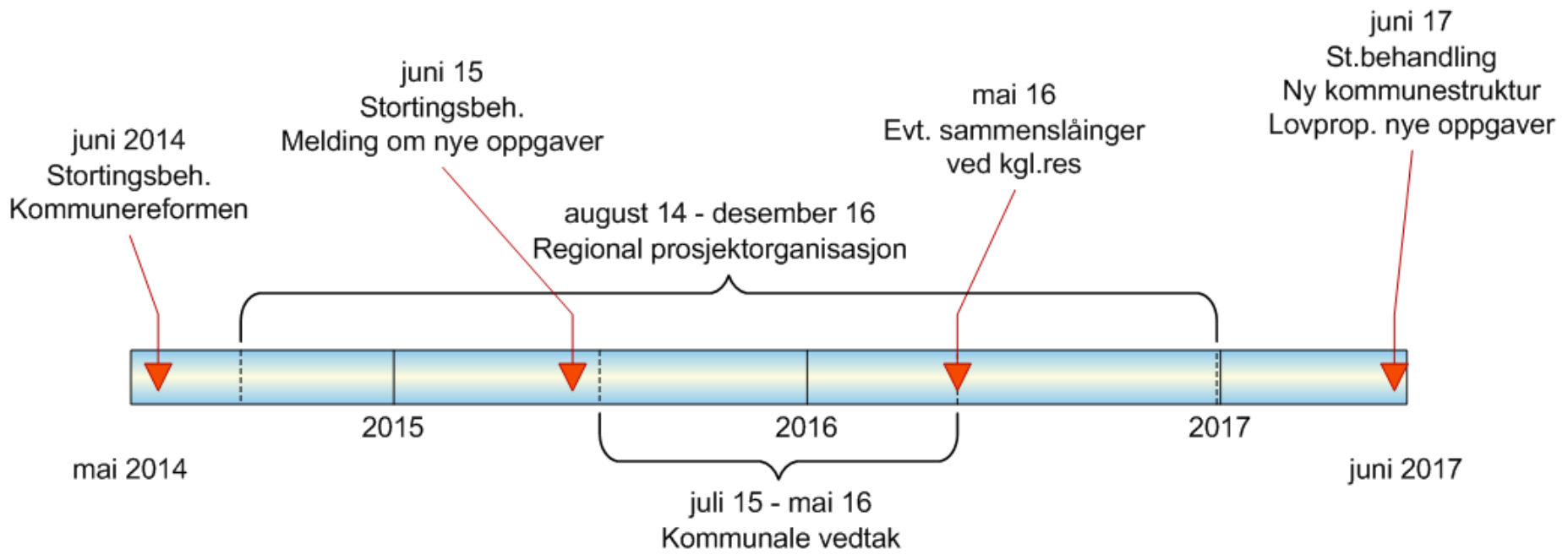
Organisering og verktøy

- Regionale prosesser 2014-2016
- Fylkesmannen ansvarlig for igangsetting
- Ønske om samarbeid FM og KS regionalt

- Brosjyre om prosess
- Standardiserte faktaoppsett
- Spørreundersøkelser
- Veileder om lokaldemokratiltak?

Faglig grunnlag

- Standardiserte faktaoppsett (KMD)
 - Befolkningsutvikling
 - Behov for arbeidskraft
 - Pendling
 - Nøkkeltall økonomi og tjenester (KOSTRA)
- Inntektssystemet (KS-regnemodell)
- Kapasitet og kompetanse på ulike områder
- Arealbruk og – behov
- Oversikt over interkommunale samarbeid

KOMMUNAL- OG
MODERNISERINGSDEPARTEMENTET

Mer informasjon:
www.kommunereform.no

